

16.10.2023

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**16 Ekim 2023
Pazartesi**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

16 Ekim 2023 Pazartesi

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMESİ

— Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 153)

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

- İthalat Rejimi Kararında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 7708)
- İthalatta İlave Gümrük Vergisi Uygulanmasına İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 7709)
- İthalat Rejimi Kararında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 7710)

YÖNETMELİKLER

- Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Tıp Fakültesi Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Prof. Sami Şekeroğlu Sinema-Televizyon Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞ

- İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No:2022/1)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

Bakan Yumaklı'dan tarımsal destek açıklaması

Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı, bu yıl şu ana kadar 47 milyar liralık tarımsal destek ödemesi yaptıklarını, sene sonuna kadar bu rakamın 64 milyar liraya ulaşacağını belirterek, "Bugün de çeşitli kalemlerden oluşmak üzere 630 milyon lirayı daha üreticilerimizin hesaplarına aktarıyoruz. Bunun müjdesini de buradan vermiş olalım." dedi.

Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı, Malatya Valiliği ziyareti sonrası yaptığı açıklamada, deprem bölgesinde devletin tüm imkanlarıyla başlattığı çalışmaların sürdüğünü belirtti.

Deprem bölgesinde tarımsal destek ödemelerinin öne çekiliğini aktaran Yumaklı, şöyle konuştu: "408 milyon lira Malatya'da olmak üzere yaklaşık 13,7 milyar liralık destekleri önce çekerek ödedik. Toprak Mahsulleri Ofisimiz ve Tarım Kredi Kooperatiflerimiz de ürün alımlarına ara vermeden devam etti. TMO'nun Malatya Ajans Amirliğini, Şube Müdürlüğü statüsüne çevirerek ürün alımlarıyla ilgili herhangi bir sorun oluşmamasını engelledik. Tarımsal kredilerin faizlerinin ertelenmesi, ORKÖY kredileri, hibe ve destek sürelerinin uzatılması gibi hususlar da bu dönemde gerçekleşti. Malatya'da 116 milyon olmak üzere toplamda 1,3 milyar liralık da hayvansal üretim yapan üreticilerimize destek ödemesi de yapıldı. Malatya'da 3 bin 500 tona yakın toplam 16 bin tonluk yem desteği de oldu."

Bakan Yumaklı, afet bölgesinde hayvan hastalıklarında programlı aşıların hız kesmeden devam ettiğini ve 15 binden fazla personelin bölgede görev yaptığını belirtti.

Depremzedelere büyükbaş hayvan dağıtımını başlıyor

Depremde hayvanları telef olan çiftçilerin kayıplarını etmek için çalışmalara başladıklarını söyleyen Yumaklı, şöyle devam etti: "3 bin 249'u Malatya'da olmak üzere toplam 43 bin 217 küçükbaş hayvanın dağıtımını tamamladık. Yine 1347 arılı kovan Malatya'da olmak üzere, toplam 26 bin 273 arılı kovanı üreticilerimize verdik. Bütün Türkiye'de 550 bine yakın kanatlı hayvan telefı vardı bunların da dağıtımını yaptık. İnşallah bugün de depremde büyükbaş hayvanlarını kaybetmiş olan üreticilerimize yaklaşık 5 bin 800'e yakın büyükbaş hayvan dağıtımına başlıyoruz. Bunun başlangıcını Malatya'da yapmak üzere buraya geldik ve 550'ye yakın büyükbaş hayvanını da dağıtımını bugün gerçekleştirmiş olacağız. Burada dağıtılacak hayvanların TİGEM'in üstün özellikleri sahip hayvanlar olduğu, üreticilerimizin bundan sonraki üretimlerinde hakikaten kendilerine fayda sağlayacağını düşünüyoruz."

Deprem bölgesinin Türkiye'de tarımsal hasılanın yüzde 15'ini kapsadığını dile getiren Yumaklı, Türkiye'deki 7 çiftçiden 1'inin afet bölgesinde olduğunu ifade etti.

Afet bölgesinde çalışmaları gözden geçirmek ve eksiklikleri görmek adına Malatya'ya geldiklerini hatırlatan Yumaklı, "Malatya'da tarımsal arazilerin sulamaya açılması konusu bizim en önemli konumuz. Hali hazırda Malatya'da DSİ takibinde olan 37 proje var. Bunlarla ilgili çalışmalar büyük bir hızla devam ediyor. Bu yılın sonuna kadar Malatya'da yaklaşık 2 milyon fidanın toprakla buluşmasını sağlamış olacağız. Malatya'ya bu süre içerisinde bir bal ormanı da kurmuş olacağız." diye konuştu.

Malatya'da 449 aileye 60 milyon lira ORKÖY kredi ve hibe desteği sağladıklarını anlatan Yumaklı, kentin ekoturizm ve doğa turizmden faydalanmasını da sağlayacaklarını söyledi.

Yeni destek ödemesi yapılacak

Bakan Yumaklı, konuşmasını şöyle sürdürdü: "Son 21 yılda bütün Türkiye'de bütün çiftçilerimize 845 milyar liralık destek ödemesi gerçekleştirdik. Bu yıl şu ana kadar 47 milyar liralık tarımsal destek ödemesi yaptık. Sene sonuna kadar bu rakam yaklaşık 64 milyar lira olacak. Bugün de çeşitli kalemlerden oluşmak üzere 630 milyon lirayı daha üreticilerimizin hesaplarına aktarıyoruz. Bunun müjdesini de buradan vermiş olalım. Sayın Cumhurbaşkanımızın da açıkladığı gibi, hububat grubu için uygulamasına geçen yıl başladığımız, mazot ve gübre desteklerinin gelecek yılda ödenmesi yerine öne çekilerek ekim öncesinde ödenmesi ve aynı olarak ödenmesiyle alakalı hususta tamamlandı. Bu kapsamda yaklaşık 11,2 milyar lira çiftçilerimizin Ziraat Bankası kartlarına tanımlanmış oldu. Bu uygulamayı diğer ürünler için de yaygınlaştıracacağız."

Rekabet'ten Namet'e 73 milyon lira ceza

Rekabet Kurulunun Namet gıda hakkında yürüttüğü soruşturma uzlaşma yoluyla tamamlandı. Namet, 73 milyon TL ceza ödeyecek.

Rekabet Kurumu'nun resmi internet sitesinde, "Namet Gıda Sanayi ve Ticaret AŞ Hakkında Yürütülen Soruşturmaya İlişkin Nihai Kararın 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 49. Maddesi Uyarınca Açıklanması" başlıklı açıklamada soruşturma sürecinin sona erdiği kaydedildi.

Rekabet Kurulunun 18.05.2023 tarih ve 23-23/437-M sayılı kararı uyarınca 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlal edilip edilmediğinin tespitine yönelik olarak yürütülen soruşturma kapsamında; Kurulun 07.09.2023 tarihli ve 23-41/787-MUA sayılı ara kararına istinaden Namet Gıda Sanayi ve Ticaret AŞ tarafından gönderilen nihai uzlaşma metni 20.09.2023 tarih ve 42696 sayı ile süresi içerisinde Kurum kayıtlarına intikal ettiği kaydedildi.

"Uzlaşma metninde ihlalin varlığı ve kapsamı ile uzlaşma ara kararında öngörülen azami idari para cezası oranı ve tutarı teşebbüs tarafından açıkça kabul edilmiş olup" denilen açıklamada şu detaylara yer verildi:

1. Namet Gıda Sanayi ve Ticaret AŞ'nin alıcılarının yeniden satış fiyatlarını belirlemek suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine,

2. Bu doğrultuda, anılan teşebbüse 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası ve "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik" in 5. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi, ikinci fıkrası, üçüncü fıkrasının (b) bendi ve 7. maddesinin birinci fıkrası uyarınca 2022 yılı gayrisafi gelirinin belirli bir oranında olmak üzere takdiren 97.315.538,65-TL idari para cezası uygulanmasına,

3. 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin yedinci fıkrası ve "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Soruşturmalarda Uygulanabilecek Uzlaşma Usulüne İlişkin Yönetmelik" in 4. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca uzlaşma usulü sonucunda teşebbüse verilecek idari para cezasında %25 oranında indirim uygulanmasına,

4. Bu kapsamda uzlaşma usulü sonucunda teşebbüse 2022 yılı gayrisafi gelirinin belirli bir oranında olmak üzere takdiren 72.986.653,99-TL tutarında idari para cezası uygulanmasına,

5. Böylece Rekabet Kurulunun 18.05.2023 tarihli ve 23-23/437-M sayılı kararı uyarınca yürütülen soruşturmanın uzlaşma ile sonlandırılmasına gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

Kuraklığa karşı 'daha az su tüketen bitki' önerisi

Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik, kuraklığın gıda üretimini tehdit ettiğini belirterek daha az su tüketen bitkilerinin üretiminin teşvikini istedi.

Çelik, 16 Ekim Dünya Gıda Günü'ndeki yazılı açıklamasında, Covid-19 salgını, savaşlar ve iklim değişikliğinin etkisiyle 2019'dan bu yana 122 milyon kişinin daha açlığa itildiğinin hesaplandığını ifade etti.

Yaklaşık 735 milyon insanın açlıkla karşı karşıya olduğuna işaret eden Çelik, açlıkla mücadelede üretimin artırılması kadar gıdaya erişimin de önemli olduğu bir dönemden geçildiğine dikkati çekti.

Çelik, gıda üretimini tehdit eden en büyük sorunlardan birinin kuraklık olduğuna işaret ederek, şunları kaydetti:

"Ülkemizin de içerisinde bulunduğu Doğu Akdeniz havzasında bulunan bazı ülkeler, kuraklık riski ile karşı karşıyadır. Son yıllarda tarımsal üretimimizi olumsuz düzeyde etkileyen kuraklıklar, düşen yağış miktarının azalması özellikle yoğun bir şekilde yer altı su kullanımına neden olmuş, bazı göllerimizde sular çekilmiş, sulak alanlarımızın bir kısmında su seviyesi azalmış, bir kısmı ise kurumuştur. Bu tablo, gıda üretimi açısından oldukça sıkıntı verici bir durumdur."

'Daha az su tüketen yem bitkilerinin üretimi teşvik edilmeli'

Kuraklığa karşı tedbir alınması gerektiğini belirten Çelik, gıda güvencesinin sürdürülebilirliği için sulama suyunda tasarrufa gidilmesinin ve su kullanımının çok önemli olduğu tarımsal üretimde alternatif yöntemlerin geliştirilmesinin zorunlu olduğunu bildirdi.

Tarımda suyun daha verimli kullanımını sağlayan ve bu alanda yüzde 65'e kadar tasarruf imkanı veren basınçlı sulama sistemlerinin hızla yaygınlaştırılması çağrısında bulunan Çelik, şu değerlendirmede bulundu:

"Topraksız tarım uygulamaları, kurağa dayanıklı az su isteyen veya sulanmadan yetişebilen kültür bitkilerine ilişkin çalışmalar bir an evvel sonuçlandırılarak çiftçilerimize ulaştırılması sağlanmalıdır. Daha az su tüketen korunga, buğday, arpa, darı, tritikale, yulaf gibi yem bitkilerinin üretimi teşvik edilmeli, kuraklığa dayanıklı olan yem bitkileri ile ilgili çalışmalar araştırma kuruluşlarınca yapılarak yetiştiricilere gerekli tavsiyelerde bulunulmalıdır. Aksi halde susuzluğun verdiği tahribatın faturası, insanlarımızın gıda güvencesine çıkacaktır."

Deprem mağduru çiftçilere yönelik hayvan dağıtımına başlandı

Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı, depremlerde hayvanları ölen çiftçilere dağıtılacak 5 bin 804 büyükbaş hayvanın dağıtımına başladıklarını belirterek, "Teslim edilen hayvanlar elbette özellikleri itibariyle son derece üst düzeyde, üreticilerimizin almış olduğu ve alacağı ürünlerde minimum iki katı kadar fark olacak." dedi.

Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı, 6 Şubat'taki Kahramanmaraş merkezli depremlerde büyükbaş hayvanları ölen çiftçilere hayvan dağıtımı dolayısıyla Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğüne (TİGEM) bağlı Sultansuyu Tarım İşletmesi'nde düzenlenen törene katıldı.

Yumaklı, burada yaptığı konuşmada, depremlerde hayvanları ölen çiftçilere dağıtılacak 5 bin 804 büyükbaş hayvanın dağıtımına Malatya'dan başladıklarını söyledi.

Malatya'da 550 büyükbaş hayvan teslimi yapacaklarını aktaran Bakan Yumaklı, şunları kaydetti:

"Biz onlara bugün bir bölümünü teslim etmiş olacağız. İçinde bulunduğumuz yapı Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün Sultansuyu Tesisleri. Burası Türkiye için son derece önemli. Özellikle sperma üretiminde Türkiye'nin çok önemli bir ihtiyacını karşılayan, hayvansal kalitesini artırmaya yönelik çalışmaları olan bir işletme. Burada da bu teslimi yapıyoruz. Teslim edilen hayvanlar elbette özellikleri itibariyle son derece üst düzeyde, üreticilerimizin almış olduğu ve alacağı ürünlerde minimum iki

katı kadar fark olacak. İnşallah bu teslimden üreticilerimizin 1'i 5, 5'i 10, 10'u da 100 olsun, bereketli olsun. Biz her zaman için üreticilerimizin yanındayız, yanında olmaya devam edeceğiz."

"Kadının ve ananın olduğu yerde bereket var"

Bakan Yumaklı, devletin deprem konutlarında olduğu gibi köy evleri ve ahırlar konusunda da seferber olduğunu dile getirerek, bakanlıkların tamamının çalışmaları devam ettirdiğini ifade etti.

Ahırların yapım sürecinde üreticilerin çadır ihtiyaçlarını karşılamaya devam edeceklerini belirten Yumaklı, şöyle devam etti:

"Biz hep şunu söylüyoruz; tarımsal üretimin içerisinde kadınlar ve gençler olduğu sürece bizim ülke olarak endişe etmemizi gerektirecek bir şey yok. Onların tarımsal üretimin içerisinde çok daha fazla olmalarını istiyoruz, bekliyoruz. Bunun cesaretlendirilmesi için özellikle bakanlığımızın birçok teşviki var. Bugün burada ilgili arkadaşlarım da geldi. Onların tarımsal üretim yapmak isteyen bütün üreticilerimizi hibe destekleri başta olmak üzere bütün desteklerimizden faydalanarak üretim içerisinde kalmalarını ve üretmeye devam etmelerini istiyoruz."

Yumaklı, kadınların Dünya Kadın Çiftçiler Günü'nü de kutladı.

Gençlerin ve kadınların üretimin içinde olması gerektiğini vurgulayan Bakan Yumaklı, "Gerçekten kadının ve ananın olduğu yerde bereket var. İnşallah dediğim gibi gençlerimiz ve kadınlarımız üretim içerisinde olsun. Onlar üretsinsinler ve Türkiye Yüzyılı'nı biz üretimin ve üreticinin yüzyılı yapalım." diye konuştu.

Daha sonra 75 çiftçiye 76 büyükbaş hayvan dağıtıldı.

Üreticiler memnun

Çiftçilerden Aliseydi Gümüş ise depremlerde hayvanlarını kaybettiğini ve dağıtılan büyükbaş hayvanlarla ihtiyacını karşılayacağını söyledi.

Abuzer Çalışkan da dağıtılan törende hayvanını aldığını belirterek, "Allah razı olsun. Hayvanımızı aldık." dedi.

Törene, Malatya Valisi Ersin Yazıcı, AK Parti Malatya milletvekilleri Bülent Tüfenkci, İnanç Sıraç Kara Ölmeztoprak ve depremlerde hayvanları telef olan üreticiler katıldı.

Bakan Yumaklı, tören öncesinde de Malatya Büyükşehir Belediye Başkanı Selahattin Gürkan'ı makamında ziyaret etti.

Tarım Kredi marketlerinde indirim başladı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın çağrısının ardından marketler 'enflasyonla mücadele' kampanyasına katılmaya başladı. Tarım Kredi Kooperatif marketlerinin bugün başlayan indirim kampanyası 2 Kasım'a kadar sürecek.

Tarım Kredi Kooperatif marketleri, birçok üründe indirimde gitmeye başladı.

Tarım Kredi'de indirim oranı

81 ildeki 3 bini aşkın Tarım Kredi Kooperatif marketinde mevcut indirimlere ek olarak fiyatlarda yüzde 50'ye varan indirim yapılacak.

Tarım Kredi'de hangi ürünler indirimde

İndirimler; süt, peynir, pirinç, nohut, mercimek, salça, çay, un gibi temel ihtiyaç ile deterjan, sabun, kağıt peçete ve kağıt havlu gibi temizlik ürünlerini kapsayacak.

Tarım Kredi'de indirimler ne zaman bitiyor?

İndirim kampanyası bugün başlayacak, 2 Kasım'a kadar devam edecek. Marketlerde cumartesi, pazar ve pazartesi manav reyonundaki indirimler de sürecek.

“Tüm sektörler indirim kampanyasına katılsın”

Ticaret Bakanı Ömer Bolat, Konyalı Sanayici ve İş Adamları Derneğinin (KONSİAD) düzenlediği istişare toplantısına katıldı. Burada bir konuşma yapan Bakan Bolat, otomotiv sektöründe 2-2,5 yıldır devam eden sıkıntıların hükümetçe aldıkları tedbirlerle ortadan kaldırıldığını söyledi.

Bolat, "Dikkat edin, son 1-2 ayda stokta 600 bin araç piyasaya girdi. Birinci elde de ikinci elde de yüzde 15-20'ye varan indirimler, kampanyalar görüyoruz. Piyasa normalleşti, köpük ortadan kalktı" ifadelerini kullandı. Emlakta da aynı şeyin görüldüğünü dile getiren Bolat, şöyle devam etti: "Marketlere çağrı yaptık.

Sayın Cumhurbaşkanımız kabine toplantısından sonra bütün sektörlerle çağrı yaptı ve zincir marketler, yerel marketler, perakendeciler federasyonu, perakendeciler derneği büyük indirim kampanyaları duyurmaya başladılar. Bunu diğer sektörlerden beklediğimizi ifade etmiştik.

Tedarikçiler ve üreticilerden aynı şeyi bekliyoruz. Perakende zincirinin son halkası, onun altında tedarik zincirindeki halkalar da benzeri bir eğilime girmeli. Çünkü sürekli zam yaparak, aslında satıcılar, firmalar, kendi müşterilerini, kendi pazarlarını yok ediyorlar.

Geçici olarak daha çok para kazanıldığı zannediliyor ama aslında satın alma gücü yok ediliyor, yavaş yavaş pazar ve müşteri sayısı azaltılıyor." "Şimdi dalga dalga beyaz eşya, tekstil, konfeksiyon, mobilya sektörleri de 'Bu kampanyaya katılıyoruz' diye anons ediyorlar" ifadesini kullanan Bolat, "Cumhuriyet'imizin 100. yılında

normalleşmeye, fiyatlardaki köpüğü ortadan kaldırmaya ve halkımızın daha fazla alışveriş yapabilmelerini sağlamak için indirim yapmaya bir kez daha davet ediyoruz" diye konuştu.

Hizmetler sektöründe ciddi bir köpük olduğuna işaret eden Bolat, "Lokantalar, oteller ve diğer hizmet kuruluşlarının enflasyonu normal TÜFE'nin en az 20 puan üzerinde. Hizmet sektöründeki kuruluşlar da bu çağrımıza kulak versinler. Bu noktada onlardan aynı şeyi bekliyoruz" diye konuştu.

Günlük 1 milyar \$'lık ihracat

Bakan Bolat, Türkiye'nin günlük 1 milyar dolar ihracat yaptığını anlattı. Bolat, "Geçtiğimiz cuma günü 1 milyar 369 milyon dolar günlük ihracatımız oldu. Ortalaması 1 milyar dolar civarında günlük olarak. Önceden 4 tane ihracatımız vardı. Şimdi 115 bin ihracatçımız 220 ülkeye tam 12 bin kalem ürün ihraç ediyoruz" dedi.

Özhaseki: Dünyanın ısısı, bilim adamlarına göre son 150 yıl içerisinde 1,1 derece arttı

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Mehmet Özhaseki, "Dünyanın ısısı, bilim adamlarına göre son 150 yıl içerisinde 1,1 derece arttı. Akdeniz havzası 1,4 derece arttı. Eğer 2 derece artarsa gıda kriziyle karşı karşıya kalırız." dedi.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Mehmet Özhaseki, "Dünyanın ısısı, bilim adamlarına göre son 150 yıl içerisinde 1,1 derece arttı. Akdeniz havzası 1,4 derece arttı. Eğer 2 derece artarsa Allah korusun gıda kriziyle karşı karşıya kalırız, gıdaya ulaşamayan kavimlerin hepsinin göçüne şahitlik ederiz." dedi.

Kayseri'de Mimarlar ve Mühendisler Grubu tarafından Erciyes Kültür Merkezi'nde düzenlenen "Türkiye Yüzyılında Yeşil Dönüşüm Zirvesi"ne katılan Özhaseki, burada yaptığı konuşmada, sıfır atık uyumlu, yeşil dönüşüm içerisinde şehirler oluşturma'nın önemli olduğunu söyledi.

Yeşil dönüşümün zorunluluk olduğunu anlatan Özhaseki, yasalarla yeşil dönüşümün doğru, zamanında ve en uygun biçimde sağlanması gerektiğini belirtti.

Son yıllarda seller, yangınlar, müsilaj, kuraklık gibi konuların haberlerde daha çok yer aldığına değinen Özhaseki, şunları kaydetti:

"Niye böyle oluyor, sebebi nedir bunun, çok net, insanoğlu eskiden doğa içerisinde doğayla uyumlu bir şekilde yaşarken bir denge üzerine yaratılmış olan bu doğada yerini alırken özellikle sanayi devrimiyle birlikte büyük şehirleşmeye doğru gitti. Kalabalıklar, binlerce insan, milyonlarca insan belirli yerlerde kümeleşmeye başladı. Aşırı üretim başladı. Aşırı üretim başlayınca aşırı tüketimi de tetikledi bu iş. Eskiden evlerimizde çocuklukta yokluktan sıfır atığı vurgularken biz, büyüdükten sonra herkesin geliri arttıkça, fazlaca almaya, tüketmeye, israf etmeye ve dışarıya atmaya başladık. Kirletmeye başladık ve dışarıya attığınız her şey sizin başınıza bela olarak geri dönmeye devam ediyor. Dünyanın ısısı, bilim adamlarına göre son 150 yıl içerisinde 1,1 derece arttı. Akdeniz havzası 1,4 derece arttı. Eğer 2 derece artarsa Allah korusun gıda kriziyle karşı karşıya kalırız, gıdaya ulaşamayan kavimlerin hepsinin göçüne şahitlik ederiz. Şimdi şuradan birkaç milyon insan geldi diye herkes rahatsız oluyor, kızıyoruz. Milyonlarca insan gıdaya ulaşabilmek amacıyla daha yeşil, daha serin yerlere doğru göç etmeye başlayacak."

Özhaseki, iklimin önemli olduğunu ve doğadaki dengenin bozulmaması gerektiğini dile getirdi.

Türkiye'de yeşil dönüşüm için büyük çaba harcadığına işaret eden Özhaseki, Türkiye'nin üzerine düşeni yaptığını vurguladı.

Türkiye, dünyayı kirleten ülkeler arasında gerilerde

Özhaseki, dünyayı kirleten ülkeler sıralamasına bakıldığında Türkiye'nin çok gerilerde olduğunu, yüzde 1'ler sınıfında yer aldığını ifade etti.

Dünyayı en çok, sloganlaştırp bağırانların kirlettiğini belirten Özhaseki, Amerika Birleşik Devletleri, Avrupa Birliği ülkeleri, Hindistan, Çin gibi ülkeleri örnek gösterdi.

Bakan Özhaseki, şöyle devam etti:

"Uluslararası anlaşmalara taraf olduğumuz gibi bunu yerine getirebilmek amacıyla üzerimize düşen görevi hakkıyla yerine getiriyoruz. Bir taraftan da ülke içinde bizim kendi gayretlerimiz, özel gayretlerimiz var. Birisi mesela Sayın Cumhurbaşkanı'mızın başlattığı Millet Bahçesi olarak ifade edilen yeşil alanların çoğaltılması. Şu anda 80 milyon metrekareye yaklaştık. Kayseri'mizde bile bakanlık olarak takip ettiğimiz 3 ayrı yerdeki millet bahçesinin toplam miktarı 2 milyon metrekareye yaklaştı. Hedef, 100 milyon metrekare net yeşil alana ulaşmak. Bunu ülke olarak takip ediyoruz."

Sıfır atık çalışmaları kapsamında 43 milyon ağaç kesilmekten kurtuldu

Sıfır atık çalışmalarına 2017 yılında başladıklarını vurgulayan zhaseki, bunun dünyada bir marka olduğunu dile getirdi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan'ın himayelerinde başlatılan "Sıfır Atık Projesi" ile ilgili konuşan zhaseki, şunları kaydetti:

"Birçok ülkeden gelen insanlar bunu nasıl yaptığımızı, nasıl başardığımızı, hangi aşamalarda olduğumuzu, kendilerinin bu işi nasıl yapabileceklerini tek tek sorarak ülkelerinde zaten gündem etmeye devam ediyorlar. İnşallah biz buna devam edeceğiz. 45,5 milyon ton atık olarak dışarıya attığımız p diye tarif ettiğimiz o nesneler ekonomiye kazandırılmış vaziyette. Ben rakam olarak çıkarmaya çalıştım, 4 milyar dolara yakın ediyor arkadaşlar 7 sene içerisinde. Bu bile ciddi bir şey, 4 milyar dolar az para mı? 43 milyon ağaç kesilmekten kurtulmuş. Sadece bu bile başlı başına bizim sıfır atığı benimsememiz için bir sebep. Bunun yanı sıra düzenli depolamaların yapılması, yeni yutak alanlarının çıkarılması, yine denizlerde mavi plajların oluşturulması, mavi bayraklı plaj çalışması ki şu anda dünya ncsyz. 450'den fazla bizim plajımız mavi bayrak sertifikası aldı ve devam ediyor."

Konuşmasının ardından Bakan zhaseki'ye plaket takdim edildi.

Programa Kayseri Valisi Gökmen ek, AK Parti Kayseri Milletvekili Sayın Bayar zsoy, Kayseri Büyükşehir Belediye Başkanı Memduh Büyükkılıç, Mimar ve Mühendisler Grubu Genel Başkanı Bülent şen ve davetliler katıldı.

Kredi faizlerindeki hızlı artışa mevduat yetişemiyor

Merkez Bankası ve yeni ekonomi yönetiminin geleneksel politikalara yönelik hamleleri kredi ve mevduat faizlerinde yükseliş yaşattı. Ancak mevduat faizi artışı kredi faizlerindeki hızlı yükselişin gerisinde kaldı. Politika faizi 26 Mayıs'tan bu yana 21.5 puan, ticari kredi faizi 34.35 puan, mevduat faizi ise 11.61 puan arttı.

ŞEBNEM TURHAN

Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonrasında yeni ekonomi ve Merkez Bankası yönetimiyle geleneksel para politikalarına dönüş adımları kredi ve mevduat faizlerinde yükseliş beraberinde getirdi. Ancak kredi faizleri önden koşarken mevduat faizleri o derece hızlı artış gösteremedi. Merkez Bankası verilerine göre 6 Ekim itibariyle ihtiyaç kredi faizi yüzde 60,93'e çıktı ve 26 Mayıs haftasına göre yaklaşık 21 puan arttı. Ticari kredi faizleri ise yüzde 49,35'e çıktı 26 Mayıs haftasından bu yana yükselişi 34.35 puan oldu. 3 aya kadar vadeli TL mevduat faizi ise aynı dönemde 11.6 puan artış gösterebildi. 26 Mayıs haftasında kredi mevduat makası eksi 18.88 puan iken 6 Ekim haftasında 3.86 puan pozitif yönde oluştu.

Yeni ekonomi ve Merkez Bankası yönetimi seçimlerin ardından hem politika faizinde artırıma gitti, hem bankacılık sektöründeki regülasyonlardaki sadeleşmeye hem de miktersal sıkılaştırma adımları attı. Politika faizi yüzde 8,5'ten yüzde 30'a çekilirken, ticari kredi faizlerinde menkul kıymet alım zorunluluğu doğuran alt sınır kaldırıldı, diğer tüm TL mevduata ilişkin regülasyonlar kaldırılarak kur korumalı mevduattan

standart TL mevduata dönüşüm hedefi getirildi. Bu adımlar hem kredi faizlerinin artmasını hem de TL mevduat faizlerinin de hareketlenmesini sağladı.

Politika faizi artışı mevduat faizi artışını geçti

Merkez Bankası verilerine göre ihtiyaç kredi faizi seçimden önceki son hafta olan 26 Mayıs haftasında 39,96, seviyesinde iken 6 Ekim haftasında yüzde 60,93'e, ticari kredi faizi 26 Mayıs haftasında yüzde 15 iken 6 Ekim itibariyle yüzde 49,35'e çıktı. 3 aya kadar TL mevduat faizleri ise 26 Mayıs haftasındaki yüzde 33,88 seviyesinden yüzde 45,49'a geldi. Merkez Bankası verilerinde kurumsal kredi kartı ve kredili mevduat hesapları hariç ticari kredi faizi, tüketici kredilesi faizi ile toplam TL mevduat faizine bakıldığında da mevduatın ne kadar geride kaldığı ortada. 6 Ekim haftasında ticari kredi faizi kurumsal kredi kartı ve kredili mevduat hesabı hariç yüzde 49,34, tüketici kredisi faizi yüzde 59,75 seviyesinde iken toplam TL mevduat faizleri yüzde 37,15'te bulunuyor. Tüketici kredisi faizleri 26 Mayıs'tan 6 Ekim'e 34.82 puan, ticari kredi faizi 25.33 puan, mevduat faizi ise sadece 11.23 puan arttı. Merkez Bankası'nın aynı dönemde politika faizinde yaptığı artış ise 21.5 puan oldu. Mevduat faizi hem 3 aya kadar vadelide hem de toplamda politika faizi artışının da gerisinde kaldı.

Kredi mevduat makası 3.86 puan pozitif

Hem mevduat hem de kredi faizleri zirvelerinde ancak aralarındaki ilişki seçim öncesine göre farklılaştı. Seçim öncesinde uygulanan düşük faiz politikası ve bankacılık sektörüne yönelik regülasyonlar nedeniyle ticari kredi faizi ile 3 aya kadar vadeli TL mevduat faizleri arasındaki makas negatif yönde açılmıştı. 26 Mayıs haftasında 3 aya kadar vadeli TL mevduat faizi yüzde 33,88 iken, ticari kredi faizi yüzde 15 seviyesinde bulunuyordu. Ticari kredi faizi ile TL mevduat faizi arasındaki makas negatif yönde 18.88 puan açılmıştı. TL mevduat faizi seçim sonrasındaki haftalarda yükselişini hızlandırmış kredi mevduat makası yeni Merkez Bankası Başkanı Gaye Erkan'ın ilk Para Politikası Kurulu toplantısının haftasında negatif yönde 26.63 puana ulaşmıştı. Ardından atılan adımlar ve politika faizine her ay gelen artırımlarla kredi mevduat makası daraldı. 8 Ağustos haftasında ise makas sıfırlandı kredi ve mevduat faizi eşitlendi. 6 Ekim haftasında ise artık makas ters yönde açılmaya başladığının ilk sinyallerini verdi. Ticari kredi faizi yüzde 49,35'e çıktı, 3 aya kadar vadeli TL mevduat faizi yüzde 45,49'a ulaştı. Böylece kredi mevduat makası 3.86 puan pozitif yönde oluştu.

Mevduat faizlerinin kredi faizlerinin gerisinde kalmasında en büyük etmen ise özellikle döviz dönüşlü kur korumalı mevduattan standart TL mevduata dönüşler ile TL birikimini standart TL mevduatta değerlendirmek isteyen tasarruf sahiplerine uygulanan mevduat faizi farkı yatıyor. Bankacılık sektörü kaynaklarının verdiği bilgiye göre döviz dönüşlü kur korumalı mevduat hesaplarının standart TL mevduata geçişi için veriler mevduat faiz oranı yüzde 50 seviyelerini aşarken, standart TL mevduat faizleri yüzde 33-42 arasında değişiyor. Bu oranlar da tasarruf miktarına göre farklılık gösteriyor.

■ Kredi büyümelerinde kamu ile özel bankalar ayrıştı

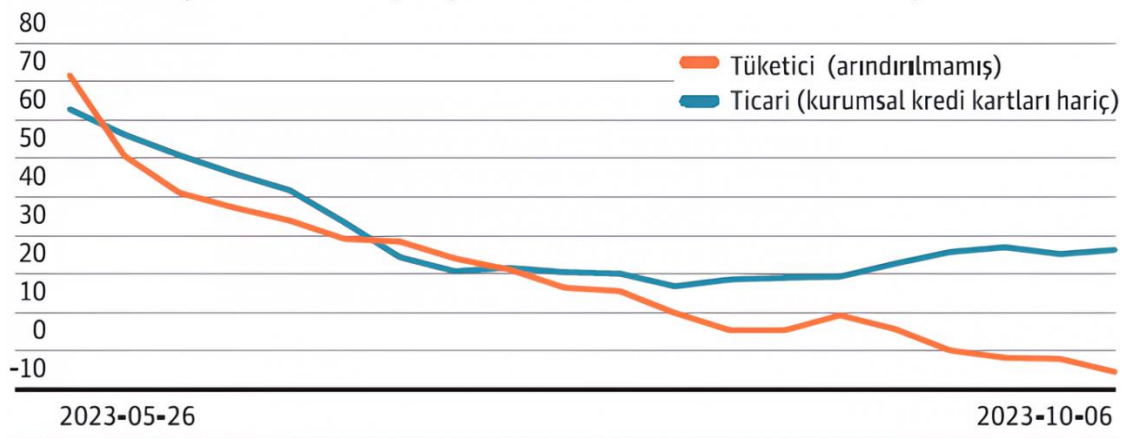
Merkez Bankası ve ekonomi yönetimi tüketici kredilerindeki artış hızının yavaşlatılmasını önemsiyor. Bankacılık sektöründe buna yönelik tepki ise kamu ile özel bankalar arasında farklılaşmış durumda. Merkez Bankası verilerine göre 13 haftalık yıllıklandırılmış arındırılmamış olarak kamu bankaları tüketici kredilerinde yüzde 5,42 daralma gösterirken özel bankalarda aynı haftada yüzde 31,7 büyüme gösterdi. Ticari kredilerde ise hızlanma sürüyor, 13 haftalık yıllıklandırılmış kur etkisinden arındırılmış büyüme kamu bankalarında yüzde 26,3, özel bankalarda ise yüzde 8,91 oldu. 26 Mayıs yani seçimden önceki son haftada kamu bankalarının tüketici kredi büyümesi yüzde 71,68, özel bankaların ise yüzde 82,04 seviyesindeydi. Ticari kredi büyümesi de kamu bankalarında yüzde 62,83 iken özel bankalarda yüzde 13,13 idi. Seçim sonrasında en dikkat çeken her ne kadar farklılaşsa da tüketici kredilerindeki sert ivme kaybı oldu.

3 Kasım 2002 seçiminden sonra ilk kez

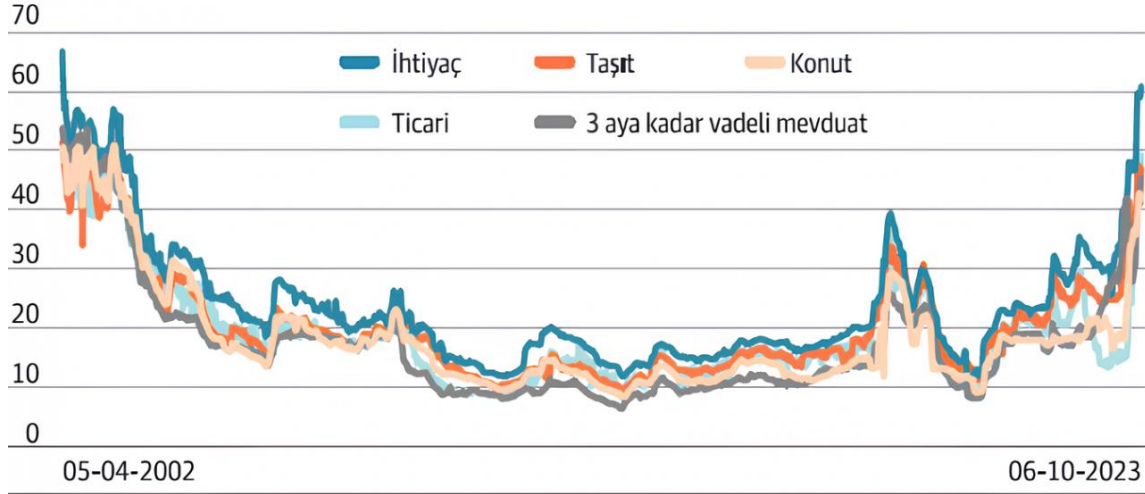
Mevduat kredi faizinden daha yavaş artsa da hem kredi hem de mevduat faizleri 6 Ekim haftasında neredeyse 21 yılın zirve seviyelerini gördü. Merkez Bankası verilerine göre ihtiyaç kredi faizi 6 Ekim haftasında yüzde 60,93 ile 5 Nisan 2002 haftasındaki yüzde 66,86'dan sonra ilk kez bu seviyelere yükseldi. İhtiyaç kredi faizlerinde en son 21.5 yıl önce bu seviyeler görülmüştü. Ticari kredi faizinde de durum farklı değil. 6 Ekim haftasında ticari kredi faizi yüzde 49,35'e yükseldi. Daha önce bu seviyede ticari kredi faizi 9 Ağustos 2002 haftasında yüzde 50,58, 2022'nin mayıs, haziran ve temmuz aylarında ticari kredi faizleri yüksek seyretmiş ve yüzde 54'e dayanmıştı. 2002 senesinin ardından bu kez 2023'te bu rakamlara ulaşıldı. Böylece 3 Kasım 2002 genel seçimlerinden bu yana ticari ve ihtiyaç kredi faizlerinde en yüksek seviyeler görülmüş oldu. 3 aya kadar vadeli TL mevduat faizi de 6 Ekim haftasında yüzde 45,49'a yükseldi. Bu oran 25 Nisan 2003 haftasındaki yüzde 46,13 seviyesinden sonra 3 aya kadar vadeli TL mevduatta görülen en yüksek seviye. Yani bankacılık sektörü 20.5 yılın zirvesinde TL mevduat faizlerinde de.

Kamu bankalarının kredi büyüme hızları

(13-haftalık yıllıklandırılmış büyüme, kur etkisinden arındırılmış)

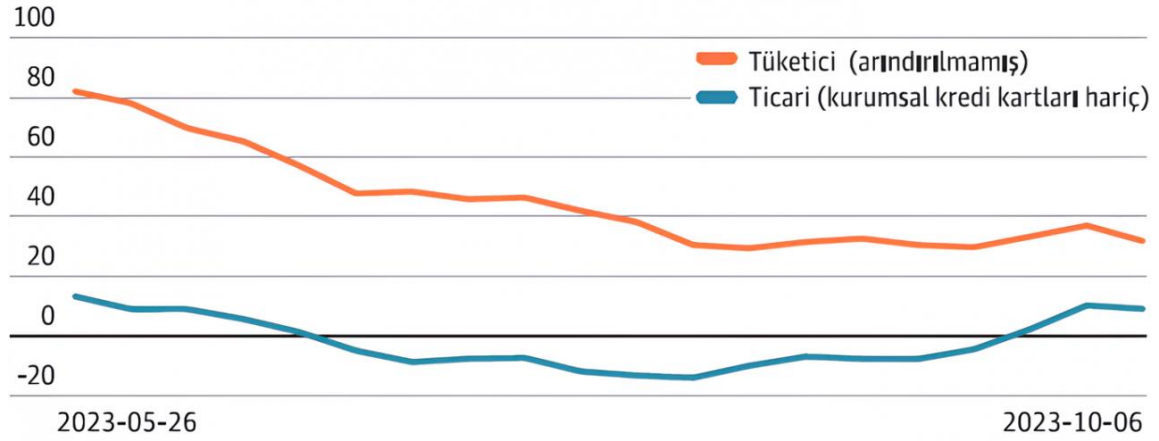

Kredi ve mevduat faizleri tarihsel seyir (%)

Özel bankaların kredi büyüme hızları

(13-haftalık yıllıklandırılmış büyüme, kur etkisinden arındırılmış)

Pozitif reel faize ne zaman ulaşabiliriz?

Alaattin AKTAŞ

16 Ekim 2023 Pazartesi

Daha birkaç gün önce yazdım; gerçekten tuhaf bir ülkeyiz. Bugün ak dediğimize yarın kara diyebiliyor; bugünün doğrusunu yarın tümüyle yanlış ilan edebiliyoruz.

Üstelik bu zikzakları aynı iktidar çiziyor. Ekonomi yönetimi değişiyor; artık ne kadar politika denilirse, ekonomi politikası da değişiyor. Görünürde aynı hedefe ulaşmak için yapılıyor bütün bunlar; enflasyonu düşürme hedefine...

Daha üç beş ay öncesine kadar faizi düşürmek için uğraş verirken politikayı değiştirdik; değiştirdik ama daha sonra da tutup mevduat faizinin düşmesinden memnuniyet duyduğumuzu söyledik. Sanırsınız ki enflasyonun çok üstünde bir nominal faiz vardı da, o faizin düşmesinden memnuniyet duyuyorduk.

Şimdi o politikayı da, yani “düşen mevduat faizinden memnun olmayı” da geride bıraktık. Artık pozitif reel faizden ve bu düzeye yaklaşımdan söz ediyoruz. Hadi bakalım! Reel faiz vereceğiz de, bu ne zaman olacak?

Hangi yolla?

Pozitif reel faizin nasıl gerçekleşeceğinin yolları belli...

Ya nominal faiz artacak; ya enflasyon düşecek; ya da ikisi birden olacak. Şöyle bir olasılık da var; enflasyon öyle bir düşecek ki faiz gerilese bile reel faiz artacak.

Maliye Bakanı Mehmet Şimşek’in dile getirdiği pozitif reel faize acaba bunlardan hangisini gerçekleştirdiğimiz için yaklaşıyoruz? Sırayla gidelim...

Faiz artıyor

Merkez Bankası tüm bankalar ortalamasında oluşan faizi her hafta açıklıyor ve görüyoruz ki nominal faizde bir artış var. Son veri 6 Ekim’e ait. Bizde mevduatın

ağırlıkla 32 gün vadede yoğunlaştığı biliniyor. 32 gün vade 3-6 ay arası vadeli mevduat sınıfına giriyor. İşte bu mevduatta ortalama faiz 6 Ekim'de yüzde 45 düzeyinde. Bu faizden stopajı düşünce net faiz yüzde 43 dolayına iniyor. Ortalama faizi bazı bankaların ilk kez açılan hesaplara yüksek faiz uygulamasının yukarı çektiği de biliniyor. Dolayısıyla net faizi yüzde 40 dolayında almak yanlış olmaz.

Faizin artış eğilimi gösterdiğini belirttim. 6 Ekim'de yüzde 45 olan faiz, aynı vadede bir ay önce yüzde 41, iki ay önce yüzde 28 düzeyindeydi. Çok açık ki faizin yönü yukarı ve artmaya devam edecek ama nereye kadar, onu tahmin etmek zor.

Pozitif reel faize çok var!

	Yıllık TÜFE artışı (%)
Eylül 23	61,5
Ekim	61,1
Kasım	61,8
Aralık	65,0
Ocak 24	58,6
Şubat	57,5
Mart	57,6
Nisan	57,7
Mayıs	61,4
Haziran	59,0
Temmuz	48,7
Ağustos	39,6
Eylül	36,5
Ekim	35,3
Kasım	34,1
Aralık	33,0

2023'ün son çeyreği aylık %3.3, 2024'ün tümü aylık %2.4 artış varsayımıyla...

Enflasyon uzun süre yatay gidecek

Diğer tarafta pozitif reel faiz için bir başka etken enflasyonun düşmesi...

Enflasyona ilişkin en iyimser senaryoyla hareket edelim. Yani tümüyle resmi tahminlere dayalı bir gidişat yaşanacağını varsayalım.

Nedir bu tahminler? Bu yılın yüzde 65'le, 2024'ün yüzde 33'le kapatılması.

Bunun için bu yılın son çeyreğinde aylık ortalama yüzde 3.3, 2024'ün tümü için ise aylık yüzde 2.4 artışta kalmak gerekiyor.

Aylık bu oranlar üstünden giderek bir varsayımda bulunup yıllık TÜFE artışının ne olacağına baktık.

Bu yılı zaten yüzde 65'le kapatıyoruz. 2024'ün ilk yarısında da yüzde 50'nin altına inilemiyor. Hatta temmuz sonunda bile yüzde 50'ye yakın bir oran (yüzde 48.7) var.

Eğer bugünkü yüzde 40 faizi esas alırsak, 2024'ün ağustos ayı sonuna kadar pozitif reel faizden söz edemeyeceğiz. Hatta ağustos 2024'te de enflasyonla başa baş bir faiz söz konusu olacak.

Üstelik enflasyondaki bu seyir, olabileceğin en iyisi. Hesaplamada dikkate aldığımız oranlar hükümetin resmi tahmini. Bu oranların altında kalınmasını ekonomi yönetimi bile beklemiyor. Bir de gerçekleşme daha yüksek olursa...

Başka bir plan mı?

Pozitif reel faize enflasyonun hızla düşmesi yoluyla ulaşılması beklenmediğine, böyle bir öngörü olmadığına göre başka bir plan olmalı!

Öyle ya enflasyonun 2024'ün eylülüne kadar yüzde 40'ların üstünde seyredeceğini öngören ekonomi yönetimi herhalde başka bir plan yapıyordur. Acaba (varsa eğer) o plan ne?

Varsa eğer, o plan olsa olsa faizin çok artırılması olabilir.

Bunun için politika faizi mi çok yukarı çekilecek, başka bir yöntem mi bulunacak?

Yoksa... Yoksa, Maliye Bakanı Şimşek'in pozitif reel faize yaklaşıldığı yolundaki açıklamasının üstünde gereğinden fazla mı duruyoruz?

“Öteki”yle birlikte enflasyonla savaşmak

Maruf BUZCUGİL

16 Ekim 2023 Pazartesi

Türkiye ekonomisi zor bir dönemden daha geçiyor. Cumhurbaşkanı Erdoğan ülkemizin bir numaralı sorununun “hayat pahalılığı ve geçim sıkıntısı” olduğunu sıkça dile getiriyor. Yüksek enflasyon tüm dünyanın sorunu olsa da Türkiye birden çok faktörün üst üste gelmesiyle bu sorundan cumhurbaşkanının deyişiyle “ciddi şekilde muzdarip” durumda. Erdoğan, geçen hafta TBMM’deki Ak Parti grup toplantısında uygulanan ekonomik programa şu sözlerle değindi: “Ülkemizi büyütme üzerine kurulu temel ekonomik stratejimizden asla taviz vermeden, yeni yol ve yöntemlerle, enflasyonun ve yol açtığı sıkıntıların üstesinden gelecek bir program uyguluyoruz.”

Cumhurbaşkanı Erdoğan, bu programın başarısının ancak devlet kurumları yanında üreticisinden toptancısına, perakendecisinden tüketicisine, çalışanından kendi adına alım-satım yapanına kadar tüm kesimleriyle 85 milyonunun tamamının fedakârlığı ve kararlılığıyla mümkün olduğunu söyledi. İktidar, Merkez Bankası Başkanı Hafize Gaye Erkan’ın 1 Ocak 2024’de başlayacağını durduğu “dezenflasyon” programı öncesinde tüm kesimlere ve vatandaşlara “özveri” çağrısında bulunmaya hazırlanıyor.

İşte tam tüm kesimlere ve bireylere özverinin nasıl adil dağılacakını, tarihte hep yaşandığı gibi “yine yükün ücret ve maaş gelirleriyle yaşayan geniş kitlelere mi bineceğini?” düşündüğümüz sırada Anayasa Mahkemesi Başkanı Zühtü Arslan tüm kesim ve bireylere anayasal haklarını hatırlattı.

■ “ANAYASA ŞİKÂyeti” HAKKININ 11.YILDÖNÜMÜ

Zühtü Arslan’a göre bireylerin Anayasa Mahkemesi’ne başvuru hakkı “Anayasa şikâyeti” olarak da tanımlanıyor. Başvuru hakkı 2010 yılında referandumla yapılan anayasa değişikliği ardından 2012’de yapılan yasal düzenlemeyle hayatımıza girdi. Anayasa Mahkemesi’ne Bireysel Başvuru Hakkının 11.yıldönümünde Bireysel

Başvuru Kararlarının Yargılama Süreçlerine Etkisi düzenlenen uluslararası sempozyumda tartışıldı.

Sempozyum, Türk Anayasa Mahkemesinin Temel Haklar Alanındaki Kararlarının Etkili Şekilde Uygulanmasının Desteklenmesi Avrupa Birliği - Avrupa Konseyi Ortak Projesi kapsamında düzenlendi. Sempozyumun açılışında Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu Başkanı Büyükelçi Nikolaus Meyer-Landrut, Anayasa Mahkemesi Başkanı Zühtü Arslan, Avrupa Konseyi Ankara Program Ofisi Başkan Yardımcısı Pınar Başpınar konuştular. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) Türkiye Ulusal Yargıcı Doç. Dr. Saadet Yüksel de Bireysel Başvuruların İkincilliği oturumunu yönetti.

Elbette Anayasa Mahkemesi'ndeki toplantı izlenimlerimizi sizlere aktarırken, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın TBMM'de 1 Ekim'deki yasama yılı açış konuşmasında AİHM ile ilgili sözlerini hep aklımızda tuttuk.

MEHMET ŞİMŞEK'İN MARAKEŞ'TE VERDİĞİ MESAJLAR

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in Merkez Bankası Başkanı Hafize Gaye Erkan ile birlikte gittiği Fas'ın Marakeş kentindeki Dünya Bankası-IMF toplantıları sırasında verdiği mesajlar önümüzdeki günlerin gündemini belirleyecek gibi görünüyor.

Şimşek parasal sıkılaştırma sürecinin beklenen enflasyona göre değerlendirilmesi gerektiğini vurguladı. Şimşek, Atlantic Council söyleşisinde beklenen enflasyona göre bakıldığında Türkiye'nin reel faiz sunduğunun görüleceğini, bu durumun da TL'yi çekici hale getirdiğini anlattı. Şimşek'in politika faizinin ima ettiğinden daha sıkı olduğunu vurgulaması dikkati çekti.

Şimşek'in kamuoyunun yeni programa ilişkin tepkisinin sorulması üzerine verdiği şu yanıt dikkatle not edildi:

“Vatandaşlarımızın bu programın orta vadeli bir çaba olduğunu anlamaları için yoğun bir şekilde çalışıyoruz. Çabuk bir çözüm yok. Süreç zorlu geçecek. Tabii ki hiçbir vatandaş ya da şirket vergi artışını sevmez ama bunu gelecekte daha ağır önlemler almamak için yapıyoruz.”

Mevlâna ve Oğuz Atay'dan alıntılar...

Anayasa Mahkemesi Başkanı Zühtü Arslan Türkiye'nin 11 yıllık bireysel başvuru deneyiminin bir başarı hikâyesi olduğunu anlattı. Arslan'ın “Bireysel Başvuru Kararlarının Yargılama Süreçlerine Etkisi” sempozyumu açılış konuşmasında insanı ve hoşgörüyü merkeze alan Mevlâna ve 12 Eylül 1980 öncesindeki aydın sorunlarına odaklanan yazar Oğuz Atay'dan yaptığı alıntılar dikkati çekti.

Mevlâna'nın varlığın gayelerinden birini “öteki”lerin korunması olarak gördüğüne işaret eden Arslan, Divân-ı Kebîr'de şöyle dediğini aktardı:

“Hor görülenleri, toprağa düşenleri, ayaklar altında ezilenleri, gül bahçesine getirelim, onlara neşeler bahşedelim diye bu dünyaya gelmişiz.”

Arslan, “Mevlâna’nın “her şeyi yerli yerine koymak” olarak tanımladığı adalet, tüm yargı alanları gibi anayasa yargısının da varlık nedenidir” dedi.

Bireysel başvurunun sağladığı en önemli kazanımlarından birinin, Anayasa’nın insanımızın hayatına girmesi, “anayasanın toplumsallaşması” olduğunu belirten Arslan, bunu Oğuz Atay’ın “Tehlikeli Oyunlar” romanından yaptığı alıntıyla şöyle anlattı:

“Bireysel başvuruyla birlikte aslında bir anlamda Oğuz Atay’ın Tehlikeli Oyunlar adlı romanında anlatılanlar gerçekleşmiştir. Roman’da Bakkal Rıza’nın anayasaya duyduğu ilgiden bahsedilir: “Anlatıldığına göre, kendi küçük, hükmü büyük bir kitap varmış. Bütün işler oradan idare ediliyormuş. Bir insanın... haklarını veriyormuş”.

IMF'ye göre Türkiye kişi başı gelirden 9 basamak çıkıyor

Naki BAKIR

16 Ekim 2023 Pazartesi

IMF projeksiyonlarına göre 2022'de kişi başına milli gelirden 78'inci sırada yer alan Türkiye, 2023'te 69'uncu olacak. Nisan ayı projeksiyonlarında Türkiye'nin 2023 sırasını bir basamak yükselişle 77'ncilik olarak öngören IMF, ekimde bunu 9 basamak yükseliş şeklinde revize etti.

Uluslararası Para Fonu (IMF), milli gelir büyüklüğüne göre 2023 sıralamasında Türkiye'nin sırasına ilişkin tahminini 2 basamak yükselterek 17'ncilik olarak belirlerken, kişi başına milli gelirden de 2022 gerçekleşmesine göre 9 basamak yükselişle 69'unculuk olarak öngördü. IMF'nin Türkiye'ye ilişkin öngördüğü kişi başına milli gelirin, Orta Vadeli Program'da (OVP) öngörülen düzeyden yüksek olduğu dikkati çekti.

Kişi başına milli geliri en yüksek 10 ülke ve Türkiye'nin 196 ülke içindeki sırası (\$)											
2022			2023			2025			2028		
1	Lüksemburg	126.598	1	Lüksemburg	135.605	1	Lüksemburg	144.960	1	Lüksemburg	154.420
2	Norveç	105.826	2	İrlanda	112.248	2	İrlanda	123.693	2	İrlanda	136.521
3	İrlanda	103.311	3	İsviçre	102.866	3	İsviçre	114.725	3	İsviçre	130.316
4	İsviçre	93.657	4	Norveç	99.266	4	Norveç	102.473	4	İzlanda	115.325
5	Katar	83.521	5	Singapur	87.884	5	Singapur	95.923	5	Singapur	108.204
6	Singapur	82.808	6	Katar	81.968	6	İzlanda	95.084	6	Norveç	106.623
7	ABD	76.343	7	ABD	80.412	7	Katar	88.731	7	Katar	99.642
8	İzlanda	74.591	8	İzlanda	78.837	8	ABD	85.877	8	Makao	96.881
9	Danimarka	68.295	9	Danimarka	71.402	9	Makao	82.126	9	ABD	95.302
10	Australya	64.814	10	Avustralya	63.487	10	Danimarka	75.584	10	Danimarka	84.180
78	TÜRKİYE	10.622	69	TÜRKİYE	13.384	67	TÜRKİYE	15.899	68	TÜRKİYE	17.333
Kaynak: IMF											

Kaynak: IMF

Ülkelerin makro ekonomik büyüklüklerine ilişkin projeksiyonları içeren ve 2028'e kadar olan dönemi kapsayan IMF Dünya Ekonomik Görünümü (World Economic Outlook) raporunun Ekim 2023 güncellemesinde, gayri safi yurt içi hasıla (GSYH) ve diğer makro göstergelere ilişkin bir önceki nisan ayında yayımlanan rapordaki tahminler revize edildi.

Yeni raporda; IMF hesaplamasına göre 2022 yılında 10 bin 622 dolarla 196 ülke içinde 78'inci sırada yer alan Türkiye'nin 2023 yılının tamamında 13 bin 384 dolarlık ortalama kişi başına GSYH'ye ulaşacağı öngörüldü. Buna göre Türkiye 2023'te kişi başına milli gelir sıralamasında 9 basamak birden yükselecek.

IMF Ekonomik Görünüm Raporu'nun Nisan 2023 güncellemesinde, Türkiye'nin 2023 yılında 11 bin 932 dolarlık kişi başına milli gelirle 77'nciliğe yükseleceği tahmin edilmişti. O tarihten bu yana kaydedilen makro ekonomik gelişmeleri dikkate alan IMF, bu hedefini revize ederek Türkiye için beklediği kişi başına milli gelir düzeyini 1.452 dolar daha yüksek ve dünya sıralamasındaki yerini de bir önceki güncellemedeki tahminin 8 basamak üstünde belirledi.

2028 öngörüsü 17 bin 333 dolar

Ekim raporunda, 2028'e kadar olan döneme ilişkin kişi başına milli gelir tahminleri de revize edildi. Güncellenen projeksiyonlara göre kişi başına milli gelirde Türkiye'nin 2024 yılında 15 bin 368 dolarla 67'inciliğe yükseleceği, 2025'te 15 bin 899 dolarla aynı sırada yer alacağı tahmin edildi.

Türkiye'nin 2026'da kişi başına GSYH'sini 16 bin 317 dolara çıkaracağı ancak sıralamada 68'inci olacağı, 2027'de 16 bin 832 dolar ve 2028'de 17 bin 333 dolarla yine aynı sırada yer alacağı öngörüldü. Buna göre Türkiye, izleyen beş yılda kişi başına milli gelirini önemli oranda artıracak, ancak 65'inci sırada yer aldığı 2013 düzeyini yakalayamayacak.

OVP hedeflerinden yüksek

IMF projeksiyonlarında yıllar itibarıyla Türkiye için öngörülen kişi başına milli gelir tahminlerinin, ekonomi yönetimince hazırlanan ve 2024-2026 dönemini kapsayan Orta Vadeli Program'da (OVP) hedeflenen düzeylerin üzerinde olduğu dikkati çekti.

Yeni OVP'de Türkiye'de kişi başına milli gelirin 2023 düzeyi için 12 bin 415 dolarla IMF'nin öngördüğünden daha düşük bir gerçekleşme tahmini yer alıyor. Eylül ayında hazırlanma süreci tamamlanarak yayımlanan OVP'de 2024 için 12 bin 875 dolar, 2025'te 13 bin 717 dolar ve 2026'da 14 bin 855 dolar olan kişi başına gelir hedefleri, IMF projeksiyonlarında bu yıllar için yapılan tahminlerin altında bulunuyor.

Gelirin süper ligi

IMF'ye göre 2023 yılında Lüksemburg 135.605 dolarlık kişi başına GSYH ile birinci sırada yer almaya devam ediyor. Kişi başına milli geliri 2028'de 154 bin 420 dolara ulaşması beklenen Lüksemburg, yurttaşlarının ortalama refah düzeyi en yüksek ülke olmaya devam edecek.

Projeksiyonlara göre 2023 yılında kişi başına milli gelirden Lüksemburg'u 112 bin 248 dolarla İrlanda, 102 bin 866 dolarla İsviçre, 99 bin 266 dolarla Norveç, 87 bin 884 dolarla Singapur izleyecek. İlk dört sıra 2028'e kadar değişmeyecek. 5'inci sıradaki Singapur 6'ncı sıradaki İzlanda ile 2026 yılında yer değiştirecek. İzlanda, 2027 yılında ise Norveç'le yer değiştirerek 4'üncü olacak.

2028 yılında ise ilk beş sıra; Lüksemburg, İrlanda, İsviçre, İzlanda ve Singapur şeklinde oluşacak. 2022'de ikinci sırada yer alan Norveç'in 2028'de 6'ncılığa, 5'inci olan Katar'ın 7'nciliğe düşeceği öngörülüyor. 2022'de ilk 10'da yer almayan Makao Özel İdaresi'nin (Çin) 2028'de 8'inci olacağı; 2022'de 7'nci sıradaki ABD'nin 9'uncu; 9'uncu Danimarka'nın ise 10'uncu sırada yer alacağı tahmin ediliyor.

“Yüksek gelir” ligi mümkün mü?

Dünya Bankası'nın 1 Temmuz 2023 tarihinde açıkladığı yeni verilerine göre kişi başı geliri 1.135 doların altında olan ülkeler düşük gelirli, 1.136- 4 bin 465 dolar arasında olanlar alt orta, 4bin 466- 13 bin 845 dolar arasında olanlar üst orta, 13 bin 846 dolar ve daha yüksek olanlar da yüksek gelirli ülkeler olarak sınıflandırıldı.

Buna göre Türkiye, 2023'te OVP'de tahmin edilen 12 bin 415 dolarlık kişi başına gelirle Dünya Bankası'nın “yüksek gelirli ülke” çıtasının altında kalırken, aynı yıl için IMF'nin yaptığı tahmine göre ise 13 bin 384 dolarla bu çitayı oldukça yakınıyor. Buna göre Türkiye yüksek gelirli ülke kategorisi için Banka tarafından belirlenen 2023 düzeyini; IMF'ye göre 2024, OVP'ye göre ise 2026'da yakalıyor.

Ancak Dünya Bankası, “Atlas” metoduyla yaptığı bu sınıflandırmada baz aldığı eşik değerleri her yıl temmuz ayında güncelliyor. Bu nedenle Türkiye'nin yüksek gelirli ülkeler ligine girip giremeyeceği, 2023 ve izleyen yıllar itibarıyla kişi başına milli gelir gerçekleştirmeleri ve her yıl Dünya Bankası'nca belirlenecek yeni çıtaya göre belli olacak.

Almanya'da da ciddi şekilde tartışılıyor: Almanya “hasta adam” mı?

Ferit Barış PARLAK

16 Ekim 2023 Pazartesi

Net bir şey var... Almanya'da da ekonomi, seçkinlere ve oy oranı yüksek seçmene kazandıran, çalışanı ikinci plana alan bir yapıya doğru ilerliyor...

*

Bu nedenle, özellikle siyaset yapısında ve hukukta “yapısal reform” gerekliliği yüksek sesle dillendiriliyor...

*

Şanslılar ama... Öyle bir eğitim/kültürel/sosyal/ekonomik sistem kurulmuş ki 60-70 yıl önce, her türlü sarsıntıda, taşıyıcı kolonlar sağlam kalıyor...

*

Daha öncede yazmıştım: Düsseldorf 'ta taksi şoförüne, Hamburg'da süt üreticisine, Frankfurt'un göbeğindeki Türk manava sormuştum: “İlanla milletvekili, belediye başkan adayı aranıyor; neden aday olmuyorsunuz?” diye... Yanıtların ortak noktası: “Siyasetçiden çok daha fazla kazanıyorum, neden olayım?”

*

Bu yanıtlar... Almanya ekonomisinin kıskanılacak seviyede olmasının nedenini özetliyor...

*

Bizde mi? Sanayi, otel çalışanlarında “yabancı genç” sayısı, tarihteki en üst seviyede... Bizim gençler mi?

16.10.2023

Kamuya kapağı atmak için “tanıdık siyasetçi” peşinde! Dahası mı?
Çalışana/üretene/çalışmak isteyeneye destek alt seviyede; üretmeyene/biatçıya/
geliştirmeyene yardımlar ve ikramiye...

VELHASIL

Bürokraside, teknik ve rasyonel düşünenler hâlâ ağırlığı oluşturuyor... Ama...
Aldığınız/alacağınız kararların siyasete etkisini; “siyaset yaptığımızı da unutmayın”
telkinleriyle, acil alması ve uygulaması gereken kararı, onlarca kez teraziden
geçirmek zorunda kalıyor...

*

Bu zorunluluk uygulamaları geciktiriyor... Geciken uygulamalar yeni sorunlar
doğuruyor... Bu kısır döngü, bugün, en gelişmiş ülkelerde dahi kendini hissettiriyor ve
Almanya gibi dev ekonomileri/ sistemleri dahi kilitleyebiliyor...

Abdulkadir Selvi

ABD, dronu mu vurdu İsveç'in üyeliğini mi

Biden'in açıklamalarını izlerken, "Amerika tam da böyle bir şey" demekten kendimi alamadım.

Biden, terörle mücadele için İsrail'e sonsuz destek vereceklerini söyledi. ABD kayıtsız şartsız bir şekilde İsrail'i desteklerken, verdiği silahların kullanılması konusunda da hiçbir çekincesi olmadığını açıkladı. Yani, "Bu silahlarla kadınları, sivilleri vurmana bir engel yok" dedi.

ABD, İsrail'i desteklemiyor; kayıtsız şartsız bir şekilde İsrail'in emrine girmiş durumda.

Bunu da terörle mücadele kılıfı altında yapıyorlar.

Oysa aynı ABD, NATO müttefiki olan bize karşı PKK-YPG terör örgütünü destekliyor.

İKİ YÜZLÜLÜĞÜN RESMİ

Nâzım Hikmet, Abidin Dino'ya, "Sen mutluluğun resmini yapabilir misin Abidin?" diyor ya... Ünlü şair, Abidin Dino'ya "Sen iki yüzlülüğün resmini yapabilir misin Abidin?" diye sorsa, herhalde büyük usta tuvaline Amerika'nın haritasını çizerti.

ERDOĞAN'DAN NATO HATIRLATMASI

Bir yandan terörle mücadele gerekçesiyle İsrail'e sonsuz destek veren ABD, diğer yanda terörü desteklemek için Türk dronunu düşüren ABD...

Cumhurbaşkanı Erdoğan da bu iki yüzlülüğe dikkat çekti: "Ama Türkiye'nin bir insansız hava aracını ABD düşürüyor. İnsansız hava aracını ABD düşürürken, bu Türkiye şu anda NATO'da Amerika'nın ortağı değil mi? Bunu neyle izah edeceğiz?" diye sordu.

ABD Başkanı Biden, ‘özellikle Türk hükümetinin Suriye’nin kuzeydoğusuna askeri harekât için attığı adımların bölgedeki barışı, istikrarı ve güvenliği tehdit ettiğini, DEAŞ ile mücadeleyi zayıflattığını’ savunarak Suriye’deki acil durumu 1 yıl daha uzattı.

Trump’ın acil durum ilan ettiği tarihten itibaren kullanılan gerekçe ‘copy paste’ edilerek devam ettiriliyor. Ama çok rahatsız edici.

KORKUDAN SIĞINAKLARA GİRMİŞLERDİ

ABD, dronumuzu vurduğunda Beyaz Saray Sözcüsü, 6 kez “Üzgünüz” diye açıklama yapmıştı. Genelkurmay Başkanı ve Milli Savunma Bakanı, Türk muhataplarıyla görüşmelerinde ABD askerlerinin korkudan sığınaklara saklanmak zorunda kaldıklarını ifade etmişlerdi.

Ama sahadaki gerçek farklı.

Peki ABD’nin bu tavrına karşı Ankara’nın tutumu ne olacak? ABD dronumuzu düşürdü diye Suriye ve Irak operasyonları duracak mı?

Bu sorunun cevabını araştırdım.

ANKARA’DAN ABD’YE MESAJ

Ankara’nın tavrını başlıklar halinde paylaşmak istiyorum.

1-Suriye’de PKK-YPG’ye karşı operasyonlarda geri adım söz konusu değil. Operasyonun ilk aşaması tamamlandı. Şimdi hedefler olgunlaştırılıyor. İhtiyaç oldukça operasyonlar devam edecek. Ankara kararlı.

2-PKK’lı iki teröristin İçişleri Bakanlığımıza yönelik canlı bomba eyleminden sonra Irak ve Suriye’deki PKK hedeflerine yönelik operasyon başlattık. Bizim dronumuz Suriye’deki PKK terör hedeflerini vurmak için oradaydı. Biz terör hedeflerini vururken ABD’nin terör örgütünün karargâhında ne işi vardı?

3-Suriye’deki acil durumu 1 yıl daha uzatırken ileri sürdükleri gerekçe hem rahatsız edici hem çifte standardı ortaya koyuyor.

ABD, DEAŞ’la mücadele edeceğiz diye orada bulunuyor. Ama DEAŞ’ı kuran ABD. Şimdiye kadar DEAŞ’a karşı tek etkili operasyonu yapan ise Türkiye.

İSVEÇ KARARINI ETKİLER Mİ

CUMHURBAŞKANI Erdoğan, ABD’nin dronumuzu vurmasına sessiz kalmadı. Her platformda sert bir şekilde dile getiriyor. Hatta AK Parti grubundaki konuşmasında, “Bu mücadelemizde, teröristlerin yanında yer alarak bize zarar verenlere cevabımızı

önünde sonunda vereceğimizden kimsenin şüphesi olmasın” demişti. Erdoğan’ın bu sözü, “Dronu unutmadık, not ettik” olarak yorumlanmıştı.

DRONDAN SONRA KARAR DEĞİŞTİ Mİ

Drona cevap sahada verilir ama gözlemlediğim bir nokta var; Erdoğan’ın ABD’ye yönelik eleştirilerinin dozu artıyor. Sesinin tonu yükseliyor. Acaba diyorum bu durum İsveç’in NATO üyeliği konusunu yeniden değerlendirmeye kadar gider mi?

Daha önceki hava ekim ayı içinde İsveç’in üyeliğinin Meclis’te onaylanacağı yönündeydi. Ama ABD’nin dronumuzu vurmasından sonra Erdoğan yeni bir karar almış olabilir...

ABD’ye, ‘müttefikin PKK terör örgütü, İsveç’in NATO’ya üyeliğini gerçekleştirsin bakalım’ mesajı verilebilir.

Acaba diyorum; ABD dronu vururken aynı zamanda İsveç’in NATO’ya üyeliğini de vurmuş olabilir mi?

HAKAN FİDAN’IN MISIR’DA VERDİĞİ MESAJLAR

DİŞİŞLERİ Bakanı Hakan Fidan’ın, İsrail’in Gazze’yi vurduğu bir dönemde Mısır’ı ziyareti önemliydi.

Hakan Fidan’ın, Dışişleri Bakanı Samih Şükrü ve Devlet Başkanı Sisi görüşmesiyle birlikte Türkiye ile Mısır arasındaki ilişkiler resmen başlamış oldu. Bunun bir adım sonrası karşılıklı olarak devlet başkanlarının ziyareti olacak.

Türkiye ile Mısır’ın Filistin konusundaki görüşleri örtüşüyor.

GAZZELİLERİ MISIR’A YERLEŞTİRME PLANI

Samih Şükrü ile Hakan Fidan’ın verdiği mesajlar önemliydi.

Türkiye ile Mısır, Filistinlilerin Gazze’den Mısır’a sürülmesi politikasına karşı olduğunu ilan etti. Sonuna kadar bunun karşısında durulacağı ifade edildi. ABD ile İsrail’in, Gazze’deki Filistinlilerin bir kısmını Ürdün’e bir kısmını Mısır’a yerleştirme gibi bir planlarından söz ediliyor. Gazzelilerin boşalttığı yerlere ise İsraili işgalcilerin yerleştirilmesi düşünülüyor. O açıdan iki devletin tavrı önemliydi.

ÇÖZÜMÜN ADRESİ FİLİSTİN DEVLETİ

Filistin sorununun çözümü, 1967 sınırları dahilinde başkenti Doğu Kudüs olan bağımsız Filistin devleti ile sağlanabilir. Bölgenin huzur bulması iki devletli çözümden geçiyor

Hangi taraftan olursa olsun sivilleri hedef alan saldırılar kabul edilemez denildi. İsrail'in su, elektrik, ilaç ve gıda gibi temel insan haklarını kısıtlamasının uluslararası hukuka aykırı olduğu belirtildi.

SAVAŞIN YAYILMA RİSKİ

Savaşın bölgeye yayılma riskine dikkat çekildi. Cumhurbaşkanı Erdoğan da başından beri bu nokta üzerinde duruyordu. Ama maalesef İsrail, savaşı başta Lübnan ve Suriye olmak üzere bölgeye yaymak için olağanüstü bir çaba içinde.

Ayrıca Fidan'ın Mısır'da olduğu sürede Gazze'ye ulaştırmak üzere Türkiye'den gönderilen yardımlar bu ülkeye ulaştı. Gazze'nin Mısır'a açılan kapısı olan Refah Sınır Kapısı hem gıda ve ilaç gibi insani yardımların ulaştırılması hem de Gazze'deki Türk vatandaşlarının tahliyesi açısından önemli. Hakan Fidan, 300 civarında vatandaşımızın olduğunu söyledi.

İKLİM DEĞİŞTİ

Dışişleri Bakanı Fidan'ın ziyareti beklendiği gibi Gazze boyutuyla ön plana çıktı. Ama Mısır tarafından bu geziye yüklenen anlam önemliydi. Mısır'la köprülerin atıldığı bir dönemden sonra Hakan Fidan'ın ziyaretiyle yeni bir pencerenin açıldığı izlenimi edindim. Yeni süreç Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, Katar'da Sisi ile görüşmesi ile başlatıldı.

Mısır tarafında Türkiye ile yakınlaşma konusunda bir susamışlık dikkatimi çekti. Bu iklimin Erdoğan ve Sisi'nin karşılıklı ziyaretleriyle taçlandırılması gerekiyor.

İbrahim Kahveci

Ülke ve Millet neden fakir olur?

P Krugman neo-liberalizm dönemi olan 80 sonrası “**Ülkelerin zenginleştiği ama milletin ve de özellikle çalışanların fakirleştiği**” bir dönem olarak tanımlar. Rahmetli **Adnan Kahveci** ise fakirliğin nedeni olarak yönetimleri sorumlu tutar ve: “**Devlet adamları fakir ölmelidir ki, idare ettikleri milletler zengin ve mesut olsunlar**” der.

Bugün Cumhurbaşkanı olan **Recep Tayyip Erdoğan** ise yozlaşma ve rüşvet durumunu 1994’de şu şekilde ifade ediyordu: “**Ben bugüne kadar evladından hırsızlık öğrenen baba görmedim, duymadım. Hırsızlık babadan evlada geçer; evlattan babaya değil. Dolayısıyla yönetimlerde hırsızlık, yukarıdaki üst yöneticilerden alttaki yöneticilere, oradan da halka yansır.**”

“Fakirliği daha nasıl anlatabilirim?” başlıklı bir önceki yazımda ülkede çalışanların durumunu ele almıştım.

Nasıl ki, emekli-dul ve yetimlerin maaş gelirleri hızla eritilerek geçmişe göre yarı yarıya düşürülmüş ise, benzer bir gelişmenin çalışanlar açısından da yaşandığını görmüştük.

Türkiye büyüyor (kağıt üzerinde) ama **değer yaratamıyor**. Ekonomide en temel mesele budur.

Değer yaratamazsanız asla ve asla refaha erişemez ve güçlü bir mülke olamazsınız.

80’lerde güzel bir gelecek hayali ile yaşayan toplum bugün karanlık bir gelecek realitesi ile karşı karşıyadır. Bunu bizler laf olarak söylemiyoruz; bunu rakamlar söylüyor.

Mesela büyüme ile elektrik tüketimi tersine dönmüş durumda. 2014-2022 yıllarında yüzde 46,6 büyümeye karşılık yüzde 30,3 elektrik tüketimi artışı olmuş. Ya büyüme gerçek değil ya ya da elektrik tüketmeden büyüyüyoruz. Burada derhal şu akıllara gelir: Verimli büyüme sağlamış olabilir miyiz?

Hayır... Çünkü büyüme ile istihdam arasında da ilişki bozuldu. Daha **emek yoğun-daha orta ve alt teknoloji alanında büyüyüyoruz**.

Bu nedenle kişi başına düşen emek gelirin payı GSYH'ya oranla hızla geriliyor. Kişi başı GSYH artış gösteriyor ama çalışan başına ücret geliri düşüyor.

Önceki yazımızda hem SGK hem de TÜİK verilerinin emek gelirin kişi başı hesap edildiğinde olması gerekenden yüzde 60-70 aralığında daha düşük olduğunu gördük. Aslında bunu yeni ekonomi modeli olarak "Çin Modeli" diye itiraf etmişlerdi ama ardından derhal "Türkiye Ekonomi Modeli" diye değiştirdiler.

Bir ülke ve bir millet güçlü ve zengin olacak ki, küresel arenada sözü geçsin ve sadece lafla peynir gemisi yürütmesin. Bugün Türkiye olarak **İsrail vahşetine zayıf Türkiye olarak yakalandık**. Daha bir kaç aydır Körfez ülkelerinde para arayan Türkiye nasıl caydırıcı etki yapabilir?

Belki de Filistinlilere en büyük zararımızı zayıf Türkiye olarak veriyoruz.

Dış ticaret açığı 120 milyar dolara, cari açığı 60 milyar dolara gelen bir ülkenin ana derdi para bulmaktan öteye geçemiyor. Recep Tayyip Erdoğan'ın deyimi ile ifade edelim: "Borç alan emir alır."

Değer yaratamayan ekonomide tek derdi ailesi ve geçim derdi olan bir Millet nasıl küresel bir duruş sergileyebilir? Bu ülkeyi bu duruma kim, nasıl götürdü? Asıl sormamız gereken konular bunlar olsa gerek.

Konumuzu yine **Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın sözleri** ile bitirelim: "Vatan satmak, bu topraklarda bin yıllık ortak geçmişi olan insanların birliğini beraberliğini, kardeşliğini sağlayamayarak, ülkenin maddi, manevi kayıplara uğramasına göz yummakla olur. **Vatani satmak, yüksek faizle, yüksek enflasyonla, kötü yönetimle ülkenin ve milletin kaynaklarını heba etmekle olur.**"

Güçlü Türkiye güçlü millet için öncelikle laflara değil, rakamlara ve halkın durumuna bakmak gerekiyor.

16.10.2023

Eğitim sisteminden, toplumsal yaşayış ahlakından başlamak üzere bu ülke baştan aşağı değişim ve dönüşüm yaşaması gerekiyor.

Acaba diyorum... **Türkiye’de siyasi partiler ülke menfaatine mi çalışıyor yoksa çıkar grupları olarak birer zarar merkezleri mi durumuna geliyorlar.**

Bu işte bir gariplik olsa gerek... Bu kadar zayıf Türkiye kimin işine geliyor? Küresel arenaya bakınca insan gerçekten hayret ediyor.